

Motie 26: Geen NAVO-norm zonder (voor)waarden (Mehrzad Joussefi)

Het gezamenlijk congres van de PvdA en GroenLinks, bijeen te Nieuwegein op 21 juni 2025,

Constaterende dat:

- De fractievoorzitter van onze Tweede Kamerfractie zich deze week publiekelijk heeft uitgesproken voor het verhogen van de NAVO norm naar 3.5% van het BBP (wat neerkomt op tientallen miljarden euro's), en zich hieraan wil committeren 'zonder enige reserve';
- Daarbij ook steun is uitgesproken voor een aanvullende 1.5% van het BBP voor zaken waar de krijgsmacht van meeprofiteert, waardoor het totaal zou neerkomen op het omarmen van de door Donald Trump en Mark Rutte gewenste 5%;
- In ons (Europees) verkiezingsprogramma de steun aan zelfs de 2% NAVO-norm nog expliciet gekoppeld wordt aan de eis van 0,7% van het BBP voor ontwikkelingssamenwerking;
- GroenLinks-PvdA daarbij tot voor kort nog eiste dat extra defensie-uitgaven alleen gedekt mogen worden uit versoepeling van begrotingsregels, en belasting op banken, aandeleninkoop en speculanten.

Overwegende dat:

- Extra uitgaven aan defensie niet ten koste mogen gaan van het investeren in onderwijs, zorg, bestaanszekerheid, publieke voorzieningen, klimaat, natuur en andere belangen die onze samenleving als geheel weerbaar maken;
- Geen voorwaarden stellen aan NAVO-investeringen vanuit Nederland kan betekenen dat die investeringen mogelijk vooral terechtkomen bij wapenhandel en militaire samenwerking met de Verenigde Staten onder Donald Trump en het Israël onder Netanyahu;
- Uitgaven aan defensie die niet gepaard gaan met een verhoogde inzet op ontwikkelingssamenwerking de wereld alleen maar onveiliger maken.

Roept op aan de gezamenlijke fractie van de Tweede Kamer om:

- Investeren in een breed weerbare samenleving en ontwikkelingssamenwerking als expliciete voorwaarden te blijven stellen voor steun aan extra defensie-uitgaven;
- En daarbij niet akkoord te gaan met het committeren aan de nieuwe NAVO-norm zolang er geen uitsluitend is over waar dat geld vandaan moet komen en de invulling van het bedrag.

En gaat over tot de orde van de dag.

Advies: ontraden

Er is 1 ding waar we het met deze indieners eens zijn, en dat is dat investeringen in defensie niet ten koste mogen gaan van een weerbare samenleving. Van onze verzorgingsstaat en verduurzaming. Wij delen met de indieners het gevoel van urgentie om te blijven investeren in brede maatschappelijke weerbaarheid, diplomatie en ontwikkelingssamenwerking. Er is 1 punt waar we het fundamenteel mee oneens zijn, en dat is dat de investeringen in defensie fors omhoog zullen moeten om ons in Nederland en in Europa te beschermen. De dreiging is reëel en toegenomen. Poetin voert een verschrikkelijke oorlog en zal niet bang zijn om verder te gaan als we hem niet tegenhouden. Met Trump in het Witte Huis, kunnen we niet langer afhankelijk blijven van de Amerikanen. Om Nederland en Europa veilig te houden, steunt de fractie daarom het voorstel om de NAVO-norm voor defensie-uitgaven te verhogen naar 3,5%. En daarom ontraden wij deze motie. Deze norm is expliciet een inspanningsverplichting, een commitment waarbij de NAVO zelf niets voorschrijft over de wijze van financiering. De fractie is hierover zeer duidelijk: wij kiezen voor eerlijk delen, niet voor bezuinigingen op onze verzorgingsstaat of verduurzaming.